

TALLINNA ÜLIKOOL
Haapsalu Kolledž

Kaja Jõesaar, Kadi Kampus, Piret Konsap, Gerth Kuusk, Arno Taremäe, Kristi Vahi

**TUDENGITE HIRM ÜLIKOOLI EES, TALLINNA ÜLIKOOLI HAAPSALU
KOLLEDŽI NÄITEL**

ELU (Erialasid Lõimiv Uuendus) projekti aruanne

Juhendaja: Elle Altmets

Haapsalu 2017

SISUKORD

1.	SISSEJUHATUS	3
2.	ELU PROJEKTI TULEMUSE KIRJELDUS	4
2.1.	Eesmärk	4
2.2.	Sihtgrupp.....	5
2.3.	Asjakohasus	6
2.4.	Lahendused	8
2.4.1.	Leida tudengid, kes oleksid nõus hakkama tuutoriteks	9
2.4.2.	Reklaamida tuutorlust Haapsalu Kolledžis.....	9
2.4.3.	Töötada välja tuutoreid motiveerivad meetmed	10
2.4.4.	Korraldada ühisüritusi sama eriala vanemate kursuste tudengitega	11
2.4.5.	Leida võimalus korraldada tuutorkoolitust Haapsalu kolledžis	11
2.5.	Jätkusuutlikkus.....	11
2.6.	Aja- ja tegevuskava.....	12
2.7.	Erinevate erialade seos ja iga meeskonnaliikme erialane panus.....	18
3.	HINNANG ELU PROJEKTI TULEMUSELE	20
4.	ALLIKAD	21

LISA 1. TÄISKASVANUD ÕPPIJA HIRM ÜLIKOOLIS EBAÕNNESTUMISE EES

LISA 2. KÜSITLUSE ANALÜÜS

LISA 3. INTERVJUU TALLINNA ÜLIKOOLI HAAPSALU KOLLEDŽI ÕPPEJUHI
LIINA VIIRETIGA

LISA 4. INTERVJUU TLÜ PSÜHHOLOOGI IVI NIINEPIGA

LISA 5. HETKEL OLEMASOLEV TUUTORPROGRAMM

LISA 6. INTERVJUUD TALLINNA ÜLIKOOLI TUUTORITEGA

LISA 7. PRO-CONTRA-MEETODIL ANALÜÜS

1. SISSEJUHATUS

Tudengite ülikoolist väljalangemine on probleem, millest ikka ja jälle räägitakse ning võimalikke lahendusi otsitakse. 2016. aasta esmakursuslaste iga-aastasel teklitseremoonial mainis Tallinna Ülikooli rektor Tiit Land oma avakõnes, et umbkaudu 50% Tallinna Ülikooli sisseastujatest jätab oma õpingud pooleli. Tegemist on üllatavalt suure numbriga, mis tekitab paratamatult küsimuse, miks tudengid oma õpingutega hakkama ei saa?

Tudengite toimetulek ülikoolis on otseselt mõjutatud paljudest teguritest. Kõik algab tudengist endast, kas ta oskab, saab ja tahab õppida ning on mõjutatud kõikvõimalikest välistest teguritest: kas keskkond on tema jaoks õppimist soosiv, kas ta saab aru mida õppejõud auditoriumi ees räägib, kuidas on ta suhted rühmakaaslastega, kui lihtsad on infosüsteemid, mida õppetöö ladusaks organiseerimiseks kasutada tuleb jne. Kui ühe või teise teguri juures esineb tudengi jaoks ebameeldivusi või kõrvalekaldeid ootuspärasest, võib tulemuseks olla negatiivsest kogemusest tulenev tõrge õppimise või õppimisega seonduva vastu.

Negatiivsete kogemuste kuhjumisel või järjepidevalt mingis valdkonnas ebaõnnestudes võib tudengil tekkida hirm mõne konkreetse õppimist mõjutava teguri vastu või sellest tulenevalt kogu õppimise vastu üldisemalt. Hirm võib aga olla üheks ajendiks, miks tudeng ülikoolitee pooleli jätab ja oma õppe edukuse võimalikkusesse usu kaotab.

Kinnituse sellele, et märkimisväärne osa tudengitest tunneb ülikooli ees hirmu, andis Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledži tudengite seas läbi viidud küsitlus. Küsitlusele vastasid ligikaudu pooled Haapsalu Kolledži tudengitest ehk 94 õpilast. Küsitluse tulemustest selgub, et 59,6% tudengitest on ülikooli ees mingil kujul hirmu tundnud ja 89,4% vastanutest oskab nimetada vähemalt ühe teguri, mis neile ülikooli juures ebakindlust valmistab.

Küsitluse tulemused näitavad, et hirm ülikooli ees on enamus tudengite puhul tavapärane nähtus ning asju, mis ülikoolis ebakindlust valmistavad on palju. Selleks, et hirmud ja ebakindluse tunne ei muutuks tudengi jaoks õppetööd pärssivaks, ei tekitaks üleliigset stressi ega põhjendamatu õpimotivatsiooni langust või ei kulmineeruks lausa koolitee poolelijätmisega, tuleks nendega probleemidega varakult tegeleda ja neid võimalusel ennetada.

2. ELU PROJEKTI TULEMUSE KIRJELDUS

2.1. Eesmärk

Projekti peamiseks eesmärgiks on välja selgitada täiskasvanud õppija hirmud seoses ülikoolis õppimisega ja töötada välja õppijat toetav programm nende hirmude leevendamiseks. Selleks, et saada aimu, miks tudengid oma kooliteed katkestavad, viisime märtsis 2017 oma projekti meeskonnaga läbi uuringu Haapsalu Kolledži tudengite hulgas, hindamaks tudengite hirme koolitöö ees. Uurimus näitas, et suur osa tudengeid ei tunne end õpingutes kindlalt. Selleks, et vähendada neid hirme leidsime meeskonnaga, et kõige parem oleks leida hirmudele selgust kooli seest ning viisime läbi intervjuud Haapsalu Kolledži õppejuhi Liina Viireti ja Tallinna Ülikooli psühholoogilise nõustaja Ivi Niinepiga, kes reaalselt tegelevad nende õpilastega, kes on õppetöös mahajäänud. Kõikidest lahendustest pidasime parimaks ja odavaimaks tuutorlust, mis aitaks tudengitel teiste õpilaste positiivse kogemuse baasil leida lihtsamat teed lahendusteni, millele võiks pidama jääda nende koolitee jätkamine. Eesti keele seletav sõnaraamat annab tuutori mõisteks: „Tudeng, kes nõustab oma eriala esimese õppeaasta üliõpilasi või uusi välisüliõpilasi; ühe õpilase või õpilasarühma juhendaja“ (Tuutor, a). Psühholoog Ivi Niinep on ka see inimene, kes viib läbi tuutorkoolitusi ja leiab uute tuutorkandidaatide seast uusi tõelisi tuutoreid.

Kui väljatöötatud programm osutub edukaks ja see aitab tudengitel hirme ja ebakindlusi leevendada, siis sellest tulenevalt paraneb võimalus, et täna veel hirmude käes vaevlev ja ülikooli pooleli jätta plaaniv tudeng siiski kooliteed jätkata otsustab. Tudengite keskmine usk oma akadeemilistesse võimettesse suureneb, üldine õpiedukus kasvab, tudengid on enesekindlamad ja saavad paremini aru õppimisega seotud eesmärkidest.

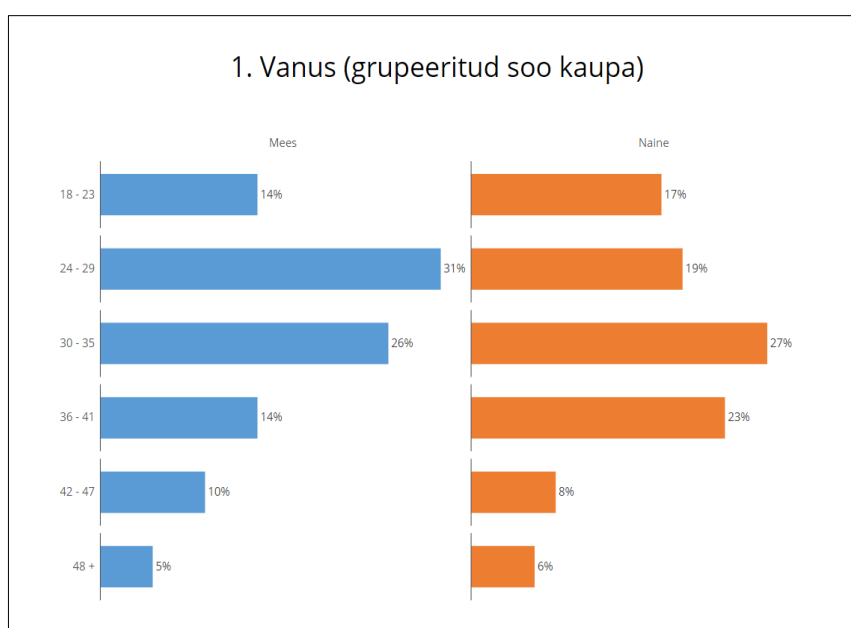
Haridus- ja Teadusministeeriumi täiskasvanuhariduse programmi eesmärk on motiveerida täiskasvanuid õppima. Antud eesmärgi täitmise üheks meetmeks on haridustee katkestanud täiskasvanute tagasitoomine formaalharidusse ja eelduste loomine nende õppes püsimiseks ja tasemehariduse omandamiseks. (Haridus- ja teadusministeerium, 2015)

Siinkohal näeme just tuutoreid ühe võimalusena, et toetada tudengeid õppes püsima ja tasemeharidust omandama.

2.2. Sihtgrupp

Hirm ülikooli ja seal õppimise ees on üldine probleem. Kuigi see puudutab kõiki ülikooli tudengeid, siis valisime oma projekti peamiseks sihtgrupiks Tallinn Ülikooli Haapsalu tudengid. Eesmärgiks on aru saada konkreetse kooli tudengeid vaevavatest probleemidest ning pakkuda lahendusi sellest lähtuvalt.

Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledži tudengite hulka kuuluvad väga erinevate elualade inimesed, nii mehed kui naised, kellel vanust vähemalt 18 eluaastat, ca 220 üliõpilast. (vt. Joonis 1).

Joonis 1. Küsitlusele vastanute vanus.

Esimese aasta tudengitel võib olla raskusi kohanemisega, sest ülikooli astumine toob kaasa suuri muutusi: paljudele uue elukoha perekonnast ja vanadest sõpradest eemal, vajaduse kohaneda uute inimestega enda ümber ja ülikooli nõudmistega, mis erinevad üsna palju gümnaasiumi omadest. (Karjääri...)

Mõne jaoks ei vasta valitud eriala ootustele või osutub õppetöoga toimetulek oodatust keerulisemaks. Hilisematel aastatel tekitab paljudel pingeid aja jagamine töö ning kooli vahel. Mõnikord osutub töö huvipakkumaks ja on raske leida motivatsiooni õpingute lõpetamiseks. Vajalike tegevuste edasi lükkamine on samuti sagedaks probleemiks. Samuti puudulikud oskused ja teadmised efektiivse õppimise osas. Üheks enamlevinud

psühholoogi poole pöördumise põhjuseks on hirmud, nt suhtlemiskartus või hirm avaliku esinemise ees. See võib olla tekkinud alles ülikooli astudes või on olnud juba varem, kuid nüüd tunneb inimene, et on vaja midagi ette võtta, sest esinemisi pole lõputult võimalik vältida, lõputöö tuleb kaitsta, erinevad ettekanded teha. Teiseks ärevusega seotud sagedaseks psühholoogi pöördumise põhjuseks on ülemäärane muretsemine nii õppimise kui ka kõikvõimalike isiklike asjade pärast. Palju pööratakse psühholoogi poole ka suhteprobleemide, masenduse, vähese enesekindluse ja söömisprobleemide tõttu. (Karjääri...)

Meie sihtgruppi esmasteks kasusaajateks on just needsamad esimese kursuse tudengid, kes ei saa/taha ülikooli psühholoogi poole pöörduda, sest hetkel ei olegi võimalik Haapsalu Kolledžis koolipsühholoogi poole pöörduda. Sekundaarseks sihtgrupiks on kõik ülejäänud Haapsalu Kolledži tudengid, kes tunnevad, et ka neil oleks nõu ja abi tarvis.

Kuna projekti eesmärk on aru saada tudengeid vaevavatest hirmudest ja neid leevendada, siis kaudselt on sihtgrupiks ka Tallinna Ülikool. Eriti Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledž, selle juhtkond ja õppejõud, kelle õpetamisele kuluvat aega ja vaeva enesekindlamad ja teadlikumad tudengid kokku hoiaksid. Selle asemel, et tegeleda ebakindlate tudengite põhjustatud segaduste ja murede lahendamisega, saaksid nad efektiivsemalt panustada õpikvaliteedi suurendamisse. Kõikide osapoolte ootused üksteisele oleksid adekvaatsemad ja ei põhjustaks arusaamatusi ning õppetöö kulgeks lodusamalt. Samuti on kaudseks kasusaajaks tulevased tööandjad, kellele peaks enesekindel ülikooli lõpetaja olema potentsiaalne töövõtja.

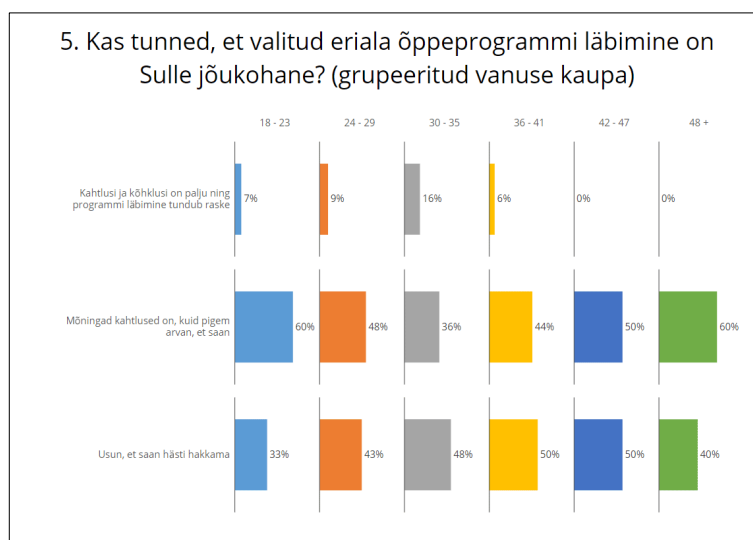
2.3. Asjakohasus

Nagu sissejuhatuses sai mainitud, siis jätab iga teine ülikooli astunud tudeng oma koolitee pooleli. Oleme uhked oma koolilaste saavutuste üle PISA-testis, kuid lihtsa tudengi mured jäävad tagaplaanile. Projekti asjakohasust ning tuutorite vajalikkust Haapsalu Kolledžis näitavad Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledži üliõpilaste seas läbiviidud küsitluse tulemused (Lisa 2) .

9% (8 inimest) vastanutest tunneb, et valitud eriala õppeprogrammi läbimise osas on palju kahtlusi ja kõhklusi ning programmi läbimine tundub raske. 47% (44 inimest) vastanutest

tunneb, et on mõningad kahtlused, kuid pigem arvab, et saab hakkama. Vastustest tuleneb, et sõltumata vanuserühmast on vähemalt pooltel õppijatel õppetööga toimetuleku osas kas vähem või rohkem kahtlusi.

Eriti suur on ebakindlus noorimas vanuserühmas (18 – 23), kus kaks kolmandikku küsitlusele vastanud õppijatest kahtlevad, kas õpingud on neile jõukohased (vt. Joonis 2). Siinkohal saab just tuutor oma kogemusega erinevate ainete sooritamisel olla toeks ja julgustajaks õpingutega toimetulemisel.

Joonis 2. Ebakindlus õpingute suhtes vanuse järgi.

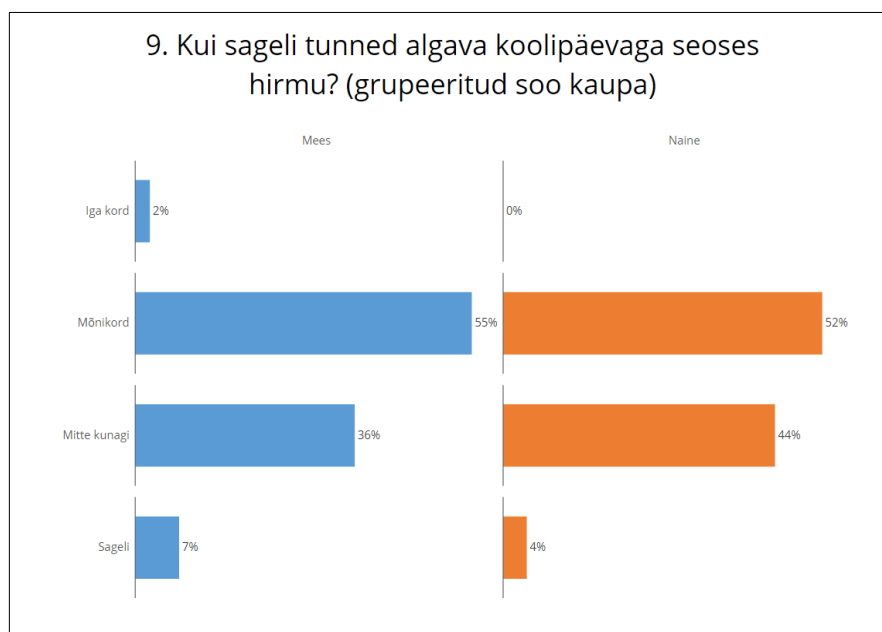
Uuringust selgus, et enamus tudengeid on väga rahul oma valitud erialaga (vt. Joonis 3).

Joonis 3. Huvi valitud eriala vastu.

Algava koolipäeva ees tunneb hirmu 1% (1 inimene) vastanutest iga kord, 5% (5 inimest) sageli ja 53% (50 inimest) mõnikord. 40% (23 inimest) vastanutest ei tunne kunagi eelseisva koolipäevaga seoses hirmu.

Samuti sai selgeks, et naised ja mehed tunnevad tunnevad pea võrdselt (vastavalt 52% (24 inimest) ja 55% (26 inimest)) mõnikord koolipäeva ees hirmu (vt. Joonis 4).

Joonis 4. Hirm koolipäeva ees sugude kaupa.

Kui Haapsalu Kolledži tudengid on rahul ja neid üldjuhul huvitab valitud eriala, siis miks on ikkagi väljalangevus nii suur ning miks tekib täiskasvanud õppuritel koolihirm?

Arvame, et tuutorlus oleks väga lihtne, odav ja interdistsiplinaarne võimalus vähendada tsükliõppijate hirmusid.

2.4. Lahendused

Selleks, et vähendada tudengite koolihirmu ja esmakursuslaste väljalangevust, pakume lahenduseks tuutorlust. Uuringud on näidanud, et sageli otsitakse probleemide korral abi ja mõistmist esmalt eakaaslastelt ning kaasõppuritelt, kuna nii mõnelgi juhul võidakse spetsialisti poole pöördumist tajuda märgistamisena (Lisa 4). Koolitatud tuutoril on positiivsed tudengieluga toimetuleku kogemused ning ta oskab kaasõppijale raskustes

toeks olla (Lisa 5).

Siiani ei ole Haapsalu kolledžis olnud ühtegi tuutorprogtammi läbinud tuutorit. Hetkel on kool lootnud selle peale, et need samad täiskasvanud ja kogunud tudengid on nii julged, et saavad igas olukorras töötajate poole nõu ja abi küsima tulla, mida on ka üsna usinalt tehtud. Samuti on välja kujunenud Haapsalu kolledžis neid, kes on niiõelda koolitamata tuutorid, st igas grupis on keegi, kes teistest eristub nt õppekorralduse parema mõistmise poolest või elukogemusest tuleneva abistamisvõimega peale eelnevat kõrgharidust. Kuid sellises olukorras on muidugi alati risk, et võib kujuneda lumepallina edasi veerevaid väärtõlgendusi (Lisa 3).

2.4.1. Leida tudengid, kes oleksid nõus hakkama tuutoriteks

Meie üleskutsele, leidmaks Haapsalu Kolledžile tuutoreid, vastas 5 üliõpilast. Nemad võiksid olla esimesed koolitatud ja motiveeritud tuutorid. Ideaalis võiks olla igal erialal oma tuutor, kes oleks kursis õppetoolis toimuvaga.

Esimate julgetena andsid ennast üles järgmised üliõpilased, kes on ka nõus oma nime avalikustamisega:

1. Jana Nigu LO II
2. Rafael Milerman LO I
3. Kristjan Toots RIF I
4. Kaija Lensment KTD I
5. Kadi Kampus KTD I

Kuuldavasti on soovijaid veel juurde tekkinud, sest info on juba levima hakanud ja see väljakutse tundub nii mõnelegi tudengile pinget pakkuv.

2.4.2. Reklaamida tuutorlust Haapsalu Kolledžis

Selleks, et tuutorlus koolis käima läheks, peaksid need samad esimesed tuutorid olema positiivselt meelestatud eeskujuks potentsiaalsetele uutele tuutorikandidaatidele. Nad

peaksid võtma oma südameasjaks teavitustöö tegemise ja uute tuutorite leidmise. Kindlasti peaksid nad olema usinad enese tutvustajad ning stardipaigunädalal aitama „rebastel“ tutvuda kooli, õppejõudude ja õppesüsteemidega. Aitama esmakursuslastel omavahel tutvuda, kursusevanemat valida ja kui vajalik tekitama forsseeritult grupitunnet, mis lubaks uuel tudengil ennast kindlamalt tunda.

Küsitlusest selgus, et 55% vastanutest ei tea või pole päris kindel, kes on tuutor ja kuidas ta tudengit aidata saaks. Seda enam tuleks leida võimalus tuutorlusest rohkem rääkida ja seda teadvustada (vt. Joonis 5).

Joonis 5. Teadlikkus tuutorlusest Haapsalu Kolledžis.

Soovitav oleks leida kooli hoones nähtav koht tuutorlust reklaamiva plakati ja voldikute jaoks, millelt saab tudeng esmase vajaliku info ja tuutorite kontaktid.

2.4.3. Töötada välja tuutoreid motiveerivad meetmed

Näiteks annab Eesti Maaülikool korra aastas välja tuutori/tugitudengi stipendiumi. Fondi suurus on 350 eurot ja seda antakse kuni viiele üliõpilasele. Stipendiumi eesmärk on tunnustada Eesti Maaülikooli tuutoreid/tugitudengeid, kelle tegevus on kaasa aidanud

esmakursuslaste kohanemisele ja väljalangemise vähenemisele kõrgkoolis nõustamis- ja infovahendustegevuse kaudu. Summa ei ole ju suur aga tudengile on tunnustus töö eest ja 75 eurot väga suureks motivatsiooniks (Lisa 4).

2.4.4. Korraldada ühisüritusi sama eriala vanemate kursuste tudengitega

Tudengite omavaheline läbisaamine ja –käimine tekitab samuti kokkukuuluvustunnet ja aitab vähendada ebakindlust õpingute ees.

2.4.5. Leida võimalus korraldada tuutorikoolitust Haapsalu kolledžis

Enamus küsitlusele vastanutest planeerivad oma töö/kooli/pere aega vastavalt tunniplaanile. Ilmselt on tsükliõppijal keeruline leida veel lisaks iga nädal 2 tundi, pluss sõitmine (näiteks Pärnust Tallinnasse 2 x 1,5 tundi). Selleks, et tuutorlust võimalikult hästi tööle saada, tuleb see tsükliõppijale mugavamaks muuta. Oleks hea, kui tuutoreid ja tuutorlust oleks võimalik tutvustada ka „Õppimine kõrgkoolis“ aine raames ning leiduks nn „oma maja õppejõud“, kes kordineeriks ja juhiks tuutorprogrammi.

2.5. Jätksuutlikkus

Uuring „Täiskasvanud õppija hirm ülikoolis ebaõnnestumise ees“ viidi Haapsalu Kolledžis esmakordselt (Lisa 1). Siiani pole väga tähelepanu pööratud täiskasvanud õppurite koolihirmudele. Mis on väga kahju, sest selle uuringuga oleme välja selgitanud selge seose koolihirmude ja väljalangevuse vahel (Lisa 2). Samuti ei ole Haapsalu Kolledžis olnud ühtegi koolitatud tuutorit, kelle poole võiks tsükliõppija oma muredega pöörduda.

Näeme projektist suurima kasusaajana Tallinna Ülikooli ja kõige selgemini Haapsalu Kolledžit, kelle huviks peaks olema väljalangevuse vähendamine miinimumini. Seega näeme projekti jätkusuutlikkuse tagajana ja rakendajana Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledžit, kelle vastutada jäävad projekti raames välja töötatud lahenduste järjepidev

rakendamine pärast projekti lõppu.

Visiooniks võiks olla ka järgnevate ELU-projektide raames tuutorprogrammi elluviimine, sest Haapsalu Kolledži omandisse jäävad projekti poolt saavutatavad väljundid.

Projekti tähtsust ja vajalikkust saab hinnata pärast mitme aastast projekti toimimist ning jätkusuutlikus kujuneb välja Haapsalu Kolledži õpikeskkonnas aastatega.

Positiivsete tulemuste ilmnedes on julgust programmist osa võtta uutel tuutorikandidaatidel kui ka neil tudengitel, kes varem pole julenud ega osanud abi otsida. Nii on tuutorprogrammist abi saanutel suurem motivatsioon hakata ise tulevikus uute õpilaste nõustajaks, kuna neil on antud tee läbitud ning algteadmised selleks juba olemas.

2.6. Aja- ja tegevuskava

Tegevuste sooritamisel kasutatavateks meetoditeks olid intervjuud, küsitlus Haapsalu Kolledži tudengite seas ning iseseisev lugemine.

Et Haapsalu Kolledžis puudub kogemus tuutorlusprogrammiga, tuginesime enda töös intervjuudele, saamaks ülevaade asjakohaste kogemuste kohta emaülikoolis. Samuti tutvusime teistes haridusasutustest toimivate õppija toetamise süsteemidega.

Saamaks aimu olukorrast koolihirmu osas Haapsalu Kolledžis, koostasime kaastudengitele küsitluse, mis andis aluse edasistele tegevustele.

Järgnevalt anname ülevaate sooritatud tegevuste ja kohtumiste ajakavast.

Tegevuse nimetus ja kirjeldus, sihtgrupp, toimumise aeg	Vastutav isik (nimi ja eriala)
---	--------------------------------------

<p>15.02.2017</p> <p>Projekti algus. Esimene kontakttund koolis. ELU projekti üldtutvustus: eesmärgid, kursuse sisu, õpiväljundid.</p> <p>Loengud, projektimeeskonna moodustamine, probleemi püstitamise algus.</p> <p>Tutvusime meeskonna ja juhendajaga ning alustasime projekti probleemi leidmisega. Korraldasime ajurünnaku meetodil koosoleku, et leida võimalik teema meie projektile. Ajurünnakule on iseloomulik, et mida väiksem on rühm, seda aktiivsemalt peab iga rühma liige osalema (Perens, 1999, 140-141).</p> <p>Eisialgu jäid sõelale kolm teemat:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Hirm kooli ees2. Üksildus3. Puuetega lapsed ja nendega seotud probleemid <p>Mõtisklesime, mis rollis keegi projekti juures on ja mis panuse ta rühmatöösse saab anda (ilmselt võivad kohustused osaliselt ka kattuda).</p> <p>Gerth lõi grupile Google Docs keskkonnas dokumendi, kuhu võiksime järjest kirjutada projektiga seonduvat.</p> <p>Kadi tegeles Facebooki vastava grupi ja grupivestluse loomisega, et lihtsustada meeskonnaliikmete omavahelist suhtlemist.</p>	<p>Gerth (KTD)</p> <p>Kadi (KTD)</p>
<p>22.02.2017</p> <p>Teine kontakttund koolis.</p> <p>Valisime esmaste probleemide seast ühe, millele konkreetsemalt pühenduda.</p> <p>Otsisime probleemile sõnastust:</p> <ul style="list-style-type: none">• Täiskasvanud õppija ebakindlus, hakkama saamine (ajaplaneerimine) kooli, töö ja pereelu ühildamise ees.	<p>Kõik meeskonna liikmed (KTD/TJ/LO)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Täiskasvanud õppija ebakindlus ja hirm tuleviku ees seoses koolis käimisega • Täiskasvanud õppija hirm ülikoolis ebaõnnestumise ees. <p>Tegime ajagraafiku, mille abil:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontrollime projekti tähtjalist kulgemist projekti läbiviimisetapis • Kindlustame projekti ajaliste eesmärkide täitmise • Ennetame ajapuudusest tulenevaid lisakulusid (Salla, 2007,30). <p>Kuulasime huvitavaid loenguid ja tegime eneseanalüüsi, tutvustasime teistele meeskondadele oma esialgset ideed ning tutvusime tagasisidega teistelt meeskondadelt. Kasutasime Pro-contra-meetodit (Lisa 7) eriarvamuste diskuteerimisel ja uute ideede eneskriitilisel hindamisel, argumenteerimisel (Perens, 1999,144).</p> <p>Otsustasime, et täiskasvanud õppija koolihirmu väljaselgitamiseks sobiks kõige paremini küsitluse korraldamine Haapsalu Kolledž tudengite seas.</p>	<p>Kaja (TJ)</p> <p>Kõik meeskonna liikmed (KTD/TJ/LO)</p>
<p>Märts 2017</p> <p>Küsitluse koostamine ja läbiviimine, selgitamaks välja HK tudengite kogemusi seoses koolihirmuga (Lisa 1).</p>	<p>Gerth (KTD), Arno (LO)</p>
<p>Märts 2017</p> <p>Täiskasvanud õppija nõustamisteenuste jms kohta taustainfo kogumine Eestis ja mujal maailmas.</p>	<p>Piret (TJ)</p>
<p>Märts 2017</p> <p>Info kogumine olemasolevate täiskasvanud õppija koolihirmuga seotud teenuste ja lahenduste kohta Tallinna Ülikoolis.</p>	<p>Kadi (KTD)</p>

<p>13.03.2017</p> <p>Vahekohtumine Haapsalu Kolledžis</p> <p>Valisime projektijuhiks KTD-tudengi Gerthi.</p> <p>Projektijuht vastutab:</p> <ul style="list-style-type: none">• Projekti tulemuste• Meeskonna rakendamise• Tähtaegadest kinnipidamise eest (Perens, 1999, 39) <p>Kasutasime fookusgrupi ehk rühmavestlust tööprotsesside püstitamiseks ja probleemi lahendamiseks. See meetod on abiks laialdaste uuringute vajalikkuse väljaselgitamiseks ja uuringute tulemuste tõlgendamiseks (Perens, 1999, 144).</p> <p>Arutlesime kohustusliku kirjanduse üle ning leidsime, et suur osa sellest sobib ainult tutvumiseks ja üldise silmaringi laiendamiseks, kuid antud projektis neid kasutada ei saa.</p> <p>Samuti leidsime, et selle projekti juures ei saa väga täpselt leida erialast väljundit kõikidele meeskonnaliikmetele. Siiski on selle teema käsitlemine kõikidele Haapsalu Kolledži tudengitele, õppejõududele ja tudengite perekonnaliikmetele väga oluline ning sellevõrra hindame rohkem üksteise isiklikku panust projekti.</p>	<p>Kõik meeskonna liikmed (KTD/TJ/LO)</p> <p>Gerth (KTD)</p> <p>Kõik meeskonna liikmed (KTD/TJ/LO)</p>
--	--

<p>15.03.2017</p> <p>Kolmas kontakttund koolis. Loengutes tutvusime toote ja teenuste disaini , kasutaja teekonna ning loovuse ja ettevõtlikkusega.</p> <p>Meeskondlikul projekti koosolekul käsitlesime järgmisi teemasid:</p> <ul style="list-style-type: none">• Projekti üldine olukord• Ajagraafikus püsimine, ajakava korrigeerimine• Võimalikud kõrvalekalded projekti ülesande ja eesmärkide täitmisel• Tegevusnimestike uuendamine• Järgmise nõupidamise aeg ja teema (Salla, 2007,41). <p>Vaatasime üle senise tegevuse ning leppisime kokku, kuidas oma tööga edasi minna. Otsustasime küsitluse vastamisperioodi pikendada, et võimalikult paljudel Haapsalu Kolledži tudengitel oleks võimalus kaasa rääkida.</p> <p>Otsisime võimaliku lahenduse erinevaid variante ning otsustasime, et selleks sobib kõige paremini intervjuu ehk suuline küsitlus. Realistliku pildi saamise seisukohalt on oluline, et küsitletakse erinevaid osapooli ja õigeid inimesi (Salla, 2004, 15).</p>	<p>Kõik meeskonna liikmed (KTD/TJ/LO)</p>
<p>Märts 2017</p> <p>Küsitluse tulemuste analüüs. (Lisa 2)</p>	<p>Gerth (KTD), Piret (TJ), Arno (LO)</p>
<p>28.03.2017</p> <p>Vahekohtumine Haapsalus.</p> <p>Koosolekul analüüsisime, kas planeeritu vastab tegelikkusele. Kõrvalekallete puhul analüüsisime nende põhjuseid, negatiivseid kaasmõjusid ning seda, kuidas edaspidi tehtud vigu vältida ja ennetada (Salla, 2007,41).</p>	<p>Kõik meeskonna liikmed (KTD/TJ/LO)</p>

<p>Ülevaade senistest tegevustest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Küsitluse tulemustega tutvumine ja arutelu • Ülevaade tuutorlusprogrammist TLÜ-s ning teiste koolide sarnastest programmidest (Lisa 5) • Edasise tegevuskava täpsustamine. 	
<p>Märts 2017</p> <p>Kirjalik intervjuu Ivi Niinepiga (psühholoogiline nõustaja, TLÜ õppeosakond) (Lisa 4)</p>	<p>Kadi (KTD)</p>
<p>Aprill 2017</p> <p>Intervjuud TLÜ tuutoritega (Lisa 6)</p>	<p>Kaja (TJ)</p> <p>Piret (TJ)</p>
<p>08.04.2017</p> <p>Online-vahekohtumine Facebook Messengeri vahendusel.</p> <p>Ülevaade kohustuslikust kirjandusest ja intervjuust Ivi Niinepiga. Arutelu tuutorlusprogrammi teemal ja selle spetsiifikast tsükliõppe keskkonnas.</p>	<p>Kõik meeskonna liikmed (KTD/TJ/LO)</p>
<p>Märts – aprill 2017</p> <p>Kohustusliku kirjandusega tutvumine.</p>	<p>Kristi (LO), Piret (TJ).</p>
<p>27.04.2017</p> <p>Online-vahekohtumine Facebook Messengeri vahendusel.</p> <p>Seniste tegevuste üle vaatamine ja hindamine, lõpparuande koostamise planeerimine. Otsustasime, et kõik grupi liikmed annavad panuse projekti aruande koostamisel. Jagasime osad ära ja leidsime, et Kadi võiks tegeleda Lõpp-aruande ühtlustamise ja kokku kirjutamisega ning Arno tegeleb</p>	<p>Kadi (KTD)</p> <p>Arno (LO)</p>

vormistamisküsimustega.	
Aprill – mai 2017 Projekti lõpparuande koostamine ja vormistamine; projekti teemalise esitluse koostamine.	Kõik meeskonna liikmed (KTD/TJ/LO)
17.05.2017 Viimane kontakttund koolis. Projekti esitlemine, meeskonnatöö lõpp.	Kõik meeskonna liikmed (KTD/TJ/LO)

2.7. Erinevate erialade seos ja iga meeskonnaliikme erialane panus.

Projekti meeskonda kuuluvad tudengid kolmelt erinevalt erialalt: käsitöötehnoloogiad ja disain, liiklusohutus, tervisejuht. Kuna probleem üldisemalt ehk hirm ülikooli ees puudutab kõiki tudengeid vaatamata nende soost, vanusest või erialast, siis leiame, et oleme kõik antud projekti ja selle võimalike lahendustega otseselt ja erialaliselt seotud. Igal erialal on oma iseäralikud nüansid, mis antud valdkonnas tudengitele meeolehärmi valmistavad ning parim viis nende kõigiga arvestada on kaasata vastavaid hirme uurivasse meeskonda võimalikult paljude erialade esindajad.

Vähem tähtis ei ole ka fakt, et hirm ja sellest tulenev üldine stress on tervisejuhtidele tuttava meditsiinilise seisundina üks oluline tegur ohutus liiklemises. Nii oli võimalik tervisejuhtidel kasutada erialaseid teadmisi, tuues välja riskifaktorid, mis hirmust lähtuva stressiga kaasnevad ning liiklusohutuse tudengid said erialaste teadmiste põhjal kinnitada eelmainitud faktorite ohtlikust liikluses. Käsitöötehnoloogiate ja disaini tudengite üheks

erialaseks väljundiks oli hoolitseda erinevate visuaalsete materjalide kujunduse eest.

Erinevate projektiliikmete täpsemad ülesanded ja tegemised tulevad ilmekalt välja aja- ja tegevuskava peatükis, kus on kirjas kõik toimingud, mis projekti raames ette võeti.

3. HINNANG ELU PROJEKTI TULEMUSELE

Hirm ülikooli ees on kindlasti üks tähtis õpimotivatsiooni mõjutav tegur, mida tuleb uurida, kui eesmärgiks on vähendada tudengite väljalangemist ülikoolist. Probleemi aktuaalsusest annavad tunnistust ka projekti käigus korraldatud küsitluse tulemused, millest eespool on juttu olnud. Sellest tulenevalt leiame, et oleme projektiga avastamas neid tähtsaid tagamaid, mis tudengitele ülikoolis enim ebakindlust ja/või hirmu tekitavad ning seeläbi nende akadeemilise toimetuleku ohtu seavad.

Oleme igakülgsest rahul oma projekti eeltöoga, andmete kogumise ja erinevate osapooltega suhtlemise üle, mis loovad meie projektile tugeva põhja, millele on võimalik hakata head lahendust ehitama.

Oleme rahul ka esmaste lahendustega, mis kasutavad ära juba täna Tallinna Ülikoolis toimivaid tuutorluse programme ja struktuure, neid täiustades ja nende olemasolu teravamalt teadvustades. Mõningase üllatusega võib taas tõdeda, et niiõelda unustatud vana on kõige parem uus lahendus.

Vaatamata heale eeltööle ja esmastele lahendustele, jääb natuke hinge kriipima tõsiasi, et me ei ole suutnud välja töötada wow-efektiga lahendust, mis probleemi otseselt ja uudselt leevendaks. Suuresti johtubki see sellest, et küsitlusega, selle analüüsiga ning tuutoritega intervjuude tegemisega on mitu inimest põhjalikult tegevuses olnud ning vastavate andmete töötlemiseks on kulunud märkimisväärne hulk aega. See omakorda on takistanud uute, uringu tulemustest lähtuvate lahenduste välja töötamist.

Kõhklematult suurimaks töövõiduks ja edu mõõdikuks saab pidada aga seda, et juba järgmisel aastal võib Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledži tudengite seas leida esimesi tuutoreid. Kui kõik läheb hästi, siis neid võib kokku olla lausa 5 inimest, sest täpselt selline hulk tudengeid on meile teada andnud vastava programmiga liitumise soovist. Raske on uskuda, et see number oleks meie projektita ja sellega seotud teavitustööta nii suur kuna kõik soovi avaldanud tudengid tunnistavad, et ei teadnud tuutorluse programmist enne midagi.

4. ALLIKAD

Karjääri ja nõustamiskeskus. (s.a.). Tallinna Ülikool, [09.05.2017]

<http://www.tlu.ee/et/career/psyhholoog/kkk1>

Kes on tuutor? (s.a.). Tallinna Ülikool. [14.03.2017].

<http://www.tlu.ee/et/career/tuutorkoolitus/Kes-on-tuutor>

Mida tuutorkoolitus tudengile pakub. (s.a.). Tallinna Ülikool. [14.03.2017].

<http://www.tlu.ee/et/career/tuutorkoolitus/Mida-tuutorkoolitus-tudengile-pakub>

Millest tuutorprogramm koosneb? (s.a.). Tallinna Tehnikaülikool. [5.03.2017].

<https://www.ttu.ee/tudengile/noustamine/tudengilt-tudengile/soovin-saada-tuutoriks-3/tuutorprogramm/>

Perens, A. (1999). *Projekti juhtimine*. Tallinn: Külim

Salla, S. (2004). *Projekti ettevalmistamine*, Tallinn: TPÜ kirjastus

Salla, S. (2007). *Projektijuhtimine, praktiline käsiraamat näidisprojektiga*. Tallinn: TPÜ kirjastus

Tuutor. (s.a., a). Eesti keele seletav sõnaraamat. [11.05.2017]

<https://www.eki.ee/dict/ekss/index.cgi?Q=tuutor&F=M>

Tuutor. (s.a., b). Tallinna Ülikooli õpilasesindus. [14.03.2017].

<https://www.esindus.ee/tuutor>

Tuutorid ja buddyd. Eesti Maaülikool, (2017). [3.05.2017].

<https://www.emu.ee/oppijale/noustamine/tuutorid-ja-buddyd/>

Tuutorite koolitusprogramm. (s.a.). Tallinna Tehnikaülikool. [5.03.2017].

<https://www.ttu.ee/tudengile/noustamine/tudengilt-tudengile/soovin-saada-tuutoriks-3/koolituskava-2/>

Tuutorkoolituse plaan. (s.a.). Tallinna Ülikool. [14.03.2017].

<http://www.tlu.ee/et/career/tuutorkoolitus/Tuutorkoolituse-plaan>

Tuutorkoolituse ülesehitus. (s.a.). Tallinna Ülikool. [14.03.2017].

<http://www.tlu.ee/et/career/tuutorkoolitus/Tuutorkoolituse-ylesehitus>

Täiskasvanuhariduse programm 2015-2018. Haridus- ja teadusministeerium, (2015).

[23.03.2017].

https://www.hm.ee/sites/default/files/taiskasvanuharidusprogramm_2015-2018.pdf

LISA 1. TÄISKASVANUD ÕPPIJA HIRM ÜLIKOOLIS EBAÕNNESTUMISE EES

Küsimustiku eesmärgiks on välja selgitada, milline on täiskasvanud õppija suhe ülikooliga, mis seda suhet mõjutab ja kas mõjutavad tegurid võivad tekitada ülikooli ja ülikoolis käimise ees ebakindlust ja hirmu. Järgnevalt toome välja küsimustiku küsimused ja vastusevariandid.

- 1) Sinu vanus
 - a) 18-23
 - b) 24-29
 - c) 30-35
 - d) 36-41
 - e) 42-47
 - f) 48+
- 2) Sinu sugu
 - a) Mees
 - b) Naine
- 3) Mis ajendas sind ülikooli astuma?
 - a) Tegin seda oma sisemistest soovidest lähtuvalt
 - b) Vajan kõrgharidust, et saavutada oma elus mingeid eesmärke
 - c) Vajan kõrgharidust, et töökohta säilitada
 - d) Muu (Vastaja ise kirjutab)
- 4) Kas valitud eriala huvitab sind?
 - a) Jah, väga
 - b) Pigem huvitab
 - c) Pigem ei huvita
 - d) Ei, üldse ei huvita
- 5) Kas tunned, et valitud eriala õppeprogrammi läbimine on sulle jõuetekohane?
 - a) Usun, et saan hästi hakkama
 - b) Mõningad kahtlused on, kuid pigem arvan, et saan
 - c) Kahtlusi ja kõhklusi on palju ning programmi läbimine tundub raske
 - d) Programmi läbimine tundub väga raske või koguni võimatu
- 6) Kas su lähedased suhtuvad sinu ülikooliõpingutesse toetavalt?
 - a) Jah
 - b) Pigem Jah

- c) Pigem ei
 - d) Ei
- 7) Kuidas suhtutakse sinu töökohas sellesse, et oled otsustanud ennast ülikoolis täiendada?
- a) Toetavalt
 - b) Pigem toetavalt
 - c) Pigem negatiivselt
 - d) Negatiivselt
 - e) Mul ei ole tööd või olen ise enda ülemus
- 8) Kas tööandja võimaldab sul kasutada seadusega ette nähtud õppepuhkust ülikoolis käimiseks?
- a) Jah
 - b) Jah, võimaldab, kuid on mõista andnud, et see ei meeldi talle
 - c) Ei
 - d) Saan koolis käia ilma õppepuhkust võtmata
- 9) Kui sageli tunned algava koolipäevaga seoses hirmu?
- a) Iga kord
 - b) Sageli
 - c) Vahel
 - d) Mitte kunagi
- 10) Mille ees tunned ülikoolis enim ebakindlust? (võid valida mitu)
- a) Õpperuumid
 - b) Koolipoolsed õppevahendid ja töökojad
 - c) Puhkealad
 - d) Üldine turvalisus
 - e) Õppegrupi sisekliima
 - f) Õppejõud
 - g) Kodused tööd
 - h) Raskused õppematerjali omandamisel
 - i) Konkurents üliõpilaste vahel
 - j) Õppetöö eesmärkide ebaselgus
 - k) Õppetöö tähtajad
 - l) ÕIS ja teised süsteemid
 - m) Finantsilised võimalused

- n) Iseseisev aja ja õppetöö planeerimine
- o) Ei tunne ebakindlust ega hirmu millegi ees
- p) Muu (Vastaja ise kirjutab)

11) Mis aitaks sul ennast ülikoolis kindlamalt tunda?

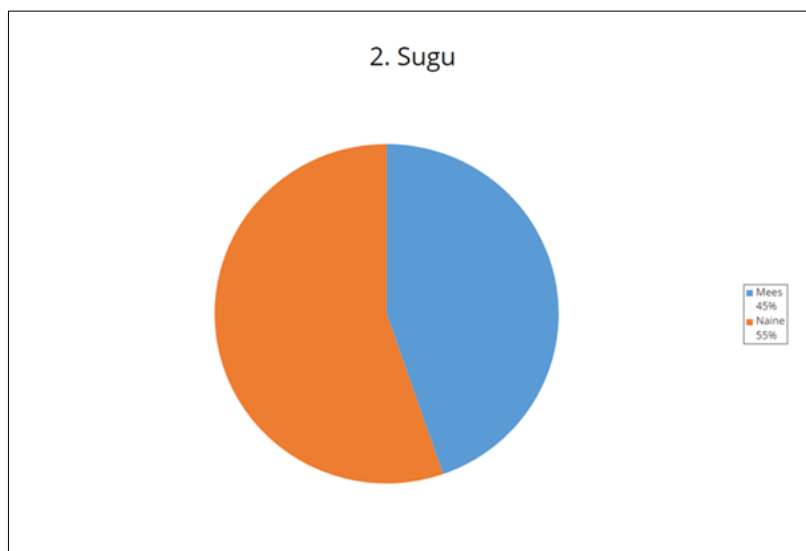
- a) Tekstilahter (Vastaja ise kirjutab)

12) Kas tead kes on tuutor ja millega ta sind aidata saab?

- a) Ei
- b) jah
- c) Pole päris kindel

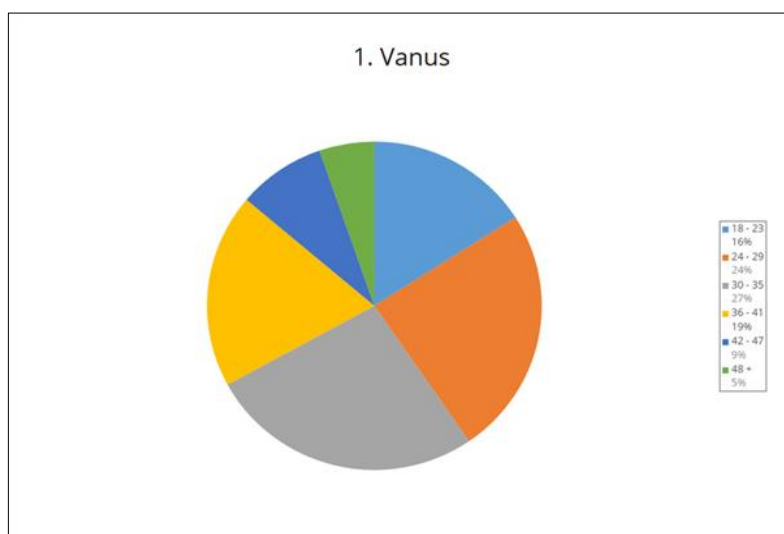
LISA 2. KÜSITLUSE ANALÜÜS

Küsitlusele vastas 94 Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledži üliõpilast. 55% (52 vastanut) on naised ja 45% (42 vastanut) mehed.

Joonis 1. Vastanud sugude lõikes

Küsitlusele vastanute vanuseline jagunemine näitab üsna hästi läbilõiget Haapsalu Kolledži ealisest koosseisust – 27% (25 vastanut) kuuluvad 30-35-aastaste vanusegruppi, 24% (23 vastanut) on 24-29-aastaste vanusegrupist, 19% (18 vastanut) moodustavad 36-41-aastaste vanusegruppi ning 18-23-aastaseid on 16% (15 vastanut). 42-47-aastaseid on 9% (8 vastanut) ning 48-aastaste ja vanemate vanusegruppi kuuluvaid on 5% (5 vastanut).

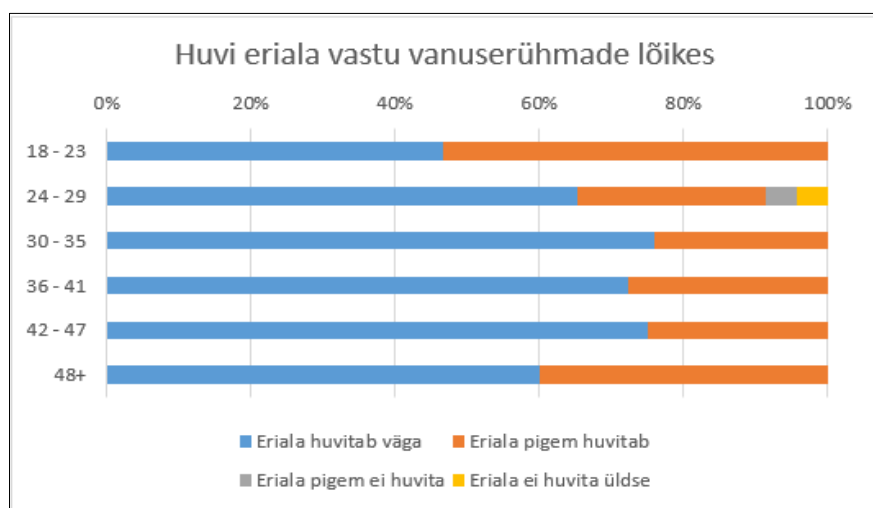

Joonis 2. Vastanud vanuse lõikes

Suurem osa vastanutest, 71% (67 vastanut), astus ülikooli oma sisemistest soovidest lähtuvalt. 37% (35 vastanut) astus ülikooli kuna vajab kõrgharidust, et saavutada oma elus teatud eesmäärke.

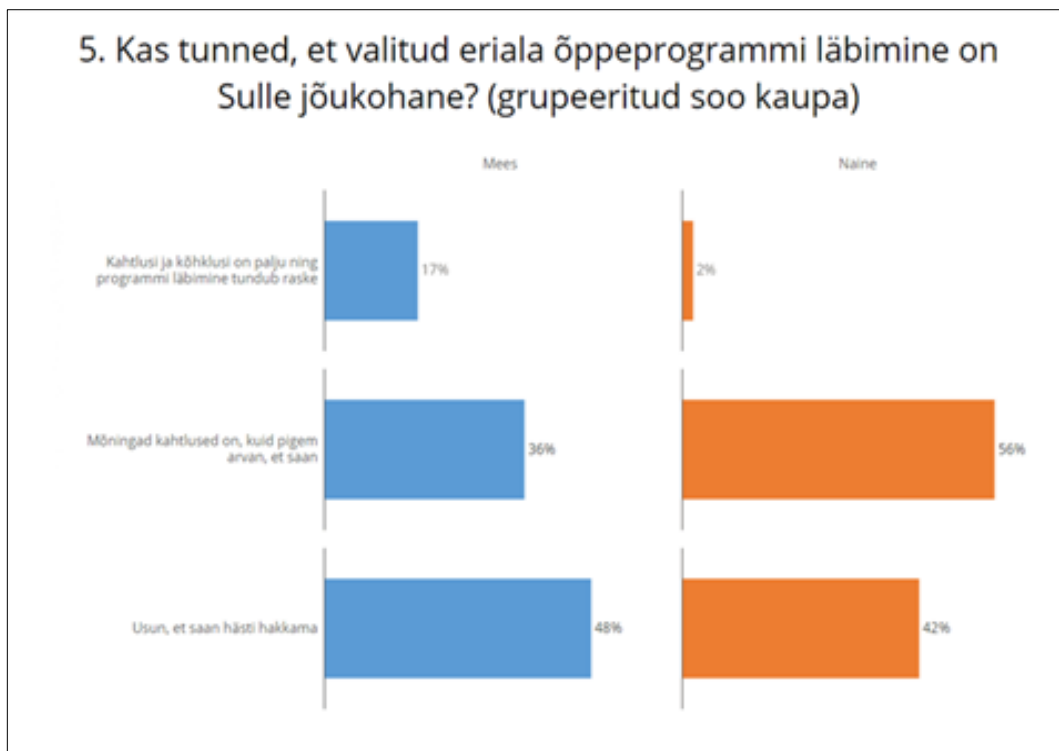
Küsitlusest tuleb välja, et inimesi huvitab eriala, mida nad on otsustanud õppima asuda. 67% (63 vastanut) huvitab väga valitud eriala. 31% (29 vastanut) leiab, et valitud eriala pigem huvitab ning vaid 1% (1 vastanu) leiab, et valitud eriala ei huvita üldse või pigem ei huvita.

Vanuseliselt on näha, et mida vanemad inimesed seda suurem on huvi õpitava vastu. 76% 30-35-aastastest, 75% 42-47-aastastest ning 72% 36-41-aastastest leiab, et valitud eriala huvitab neid väga. 18-23-aastastest 47% leiab, et valitud eriala huvitab väga ning 53% arvab, et valitud eriala pigem huvitab. 24-29-aastased on ainuke vanusegrupp, kes leiab, et valitud eriala pigem ei huvita (4%) või ei huvita üldse (4%).

Joonis 3. Huviala eriala vastu vanuserühmade lõikes

Valitud eriala õppeprogrammi läbimisel on palju kahtlusi ja kõhklusi ning programmi läbimine tundub raske eelkõige 30-35-aastastele üliõpilastele – 16% sellesse vanusegruppi kuuluvatest tunneb nii. Naissoost üliõpilased usuvad endasse rohkem ning arvavad, et programmi läbimine on neile jõukohane. 17% meestest ja 2% naistest tunnevad, et kahtlusi ja kõhklusi on palju ning programmi läbimine tundub neile raske. 36% meestest ja 56% naistest on mõningad kahtlused, kuid pigem arvavad, et saavad hakkama.

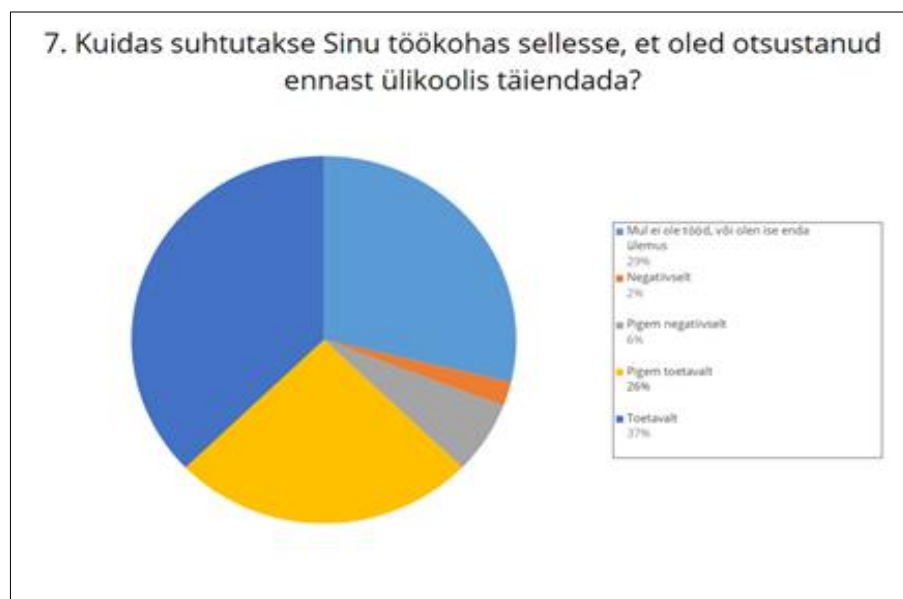
Joonis 4. Eriala jõukohasus sugude lõikes

Lähedased suhtuvad üldiselt väga toetavalt ülikooli õpingutesse kõikides vanusegruppides ja nii naiste kui meeste puhul. Küsimusele „Kas Su lähedased suhtuvad Sinu ülikooliõpingutesse toetavalt?“ vastas jaatavalt 73% (69 vastanut) ning pigem jaatavalt 27% (25 vastanut).

Joonis 5. Lähedaste toetus õpingutele

Töökohas suhtutakse ülikooliõpingutesse toetavalt või pigem toetavalt. 9% 24-29-aastastest suhtutakse töökohas ülikooliõpingutesse negatiivselt või pigem negatiivselt ning 25% 42-47 aastastest pigem negatiivselt. Samas suurel osal noortel naisüliõpilastel ei ole tööd või on nad iseenda ülemused. 42% naistest ning 12% meestest vastas, et tal ei ole tööd või olen iseenda ülemus. Samal põhjusel suhtutakse töökohas toetavalt pigem meeste kui naiste ülikoolis täiendamisesse. 45% meestest ja 31% naistest vastas, et töökohas suhtutakse ülikoolis täiendamisesse toetavalt ning 31% meestest ja 21% naistest, et pigem toetavalt.

Joonis 6. Töökoha suhtumine õpingutesse

Kuna suurel hulgal vastanud naistest ei ole tööd või on nad iseenda ülemused siis kasutavad seadusega ette nähtud õppepuhkust koolitöös osalemiseks enim mehed – 50% vastanud meestest ja 27% vastanud naistest. Samuti on pigem meestel sellised tööandjad, kes ei võimalda kasutada õppepuhkust või on andnud mõista, et õppepuhkuse kasutamine ei meeldi tööandjale. 7% vastanud meestest ja 2% vastanud naistest vastas, et tööandja ei võimalda kasutada õppepuhkust ning 12% meestest ja 10% naistest vastas, et tööandja küll võimaldab kasutada õppepuhkust, kuid on andnud mõista, et see ei meeldi talle.

53% (50 vastanut) tunneb mõnikord ning 5% (5 vastanut) sageli algava koolipäeva ees hirmu. Vähem tunnevad hirmu üle 40-aastased üliõpilased ning rohkem hirmu kuni 30-

aastased üliõpilased.

Õpingutega seoses tuntakse enim ebakindlust seoses õppetööga: iseseisva aja ja õppetöö planeerimine 55% (52 vastanut), kodutööd 48% (42 vastanut), õppetöö tähtsajad 42% (41 vastanut) ja õppetöö eesmärkide ebaselgus 40% (38 vastanut).

48% (42 vastanut) teab, kes on tuutor ning millega ta saab aidata. 32% (30 vastanut) pole päris kindlad ning 23% (22 vastanut) ei tea, kes on tuutor ja millega ta aidata saab.

Huvi eriala vastu ja usk õpingutega hakkasaamisesse sugude lõikes

52 naisest 67% (35) tunneb õpitava eriala vastu suurt huvi, 33% (17) naist on erialast pigem huvitatud.

Eriala vastu suurt huvi tundvatest naistest üle poole (57%, 20 naist) ei oma olulisi kahtlusi õpingute jõukohasuse osas, ülejäänud 43 protsendil (15 naist) esinevad mõningad kahtlused.

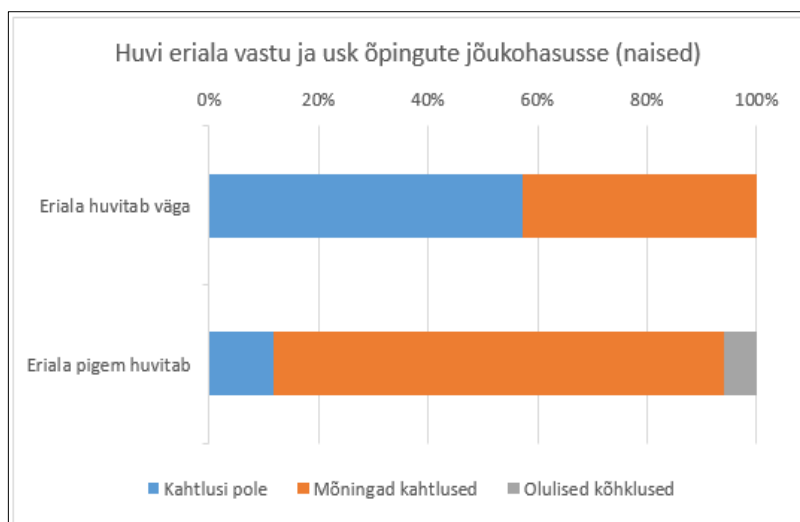
Naistest, kes märkisid, et pigem tunnevad eriala vastu huvi, on 12% (2 naist) kindlad, et õpingud on neile jõukohased, samas kui valdav osa (82%, 14 naist) omavad mõningaid kahtlusi. Üks erialast pigem huvituv naine omab suuri kahtlusi, kas eriala on talle jõukohane.

42 küsitlusele vastanud mehest 28 (67%) tunneb suurt huvi õpitava eriala vastu, 12 (29%) on erialast pigem huvitatud ning eriala vastu ei tunne pigem või üldse huvi kaks meest (4%).

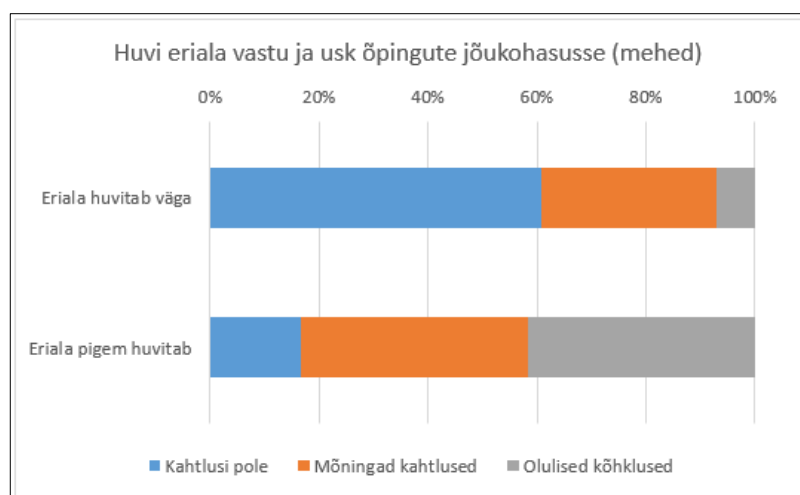
61% (17) meestest, kes vastasid, et tunnevad eriala vastu suurt huvi, ei oma õpingute jõukohasuse osas kahtlusi, ent üle kolmandiku siiski kahtlevad selles: 32% (9 meest) mõningal ja 7% (2 meest) olulisel määral.

Eri alast pigem huvituvatest meestest 17% (2 meest) on õpingute jõukohasuses kindlad, 42% (5 meest) evivad mõningaid kahtlusi ja 42% (5 mehel) on pigem palju kahtlusi ja kõhkklusi, kas õpingud osutuvad jõukohaseks.

Siit kajastub et kui õpitava eriala vastu tunneb sõltumata soost suurt huvi ca 2/3 õppuritest ning pea kõik neist on õpingutega toime tulemises kas täiesti või pigem kindlad, siis eriala vastu vähem huvi tundvate meeste hulgas on ebakindlus toimetuleku osas naiste omast suurem.

Joonis 7. Huvi eriala vastu ja usk õpingute jõukohasusse (naised)

Joonis 8. Huvi eriala vastu ja usk õpingute jõukohasusse (mehed)

Vanuse ja usk õpingutega toimetulekusse

Viieteistkümnest vastajast vanuserühmas 18 – 23 kolmandik (33%, 5 inimest) peavad õppetööd jõukohaseks, 60% (9 inimesel) on mõningaid kahtlusi ning üks vastanu omab selles suhtes olulisi kõhklusi.

Vanuserühmas 24 – 29 (23 vastanut) on 42% (10 inimest) vastajatest kindlad, et õppetöö on jõukohane. Mõningaid kahtlusi omab 46% (11) vastanutest ja olulisel määral kahtleb 12% (2) vastanuist.

Vanuserühmas 30 – 35 (25 vastanut) on õpingutega toimetulekus kindlad pea pool (48%, 12 inimest) vastanuist. 36% (9 inimest) omavad mõningaid kahtlusi, suurel määral

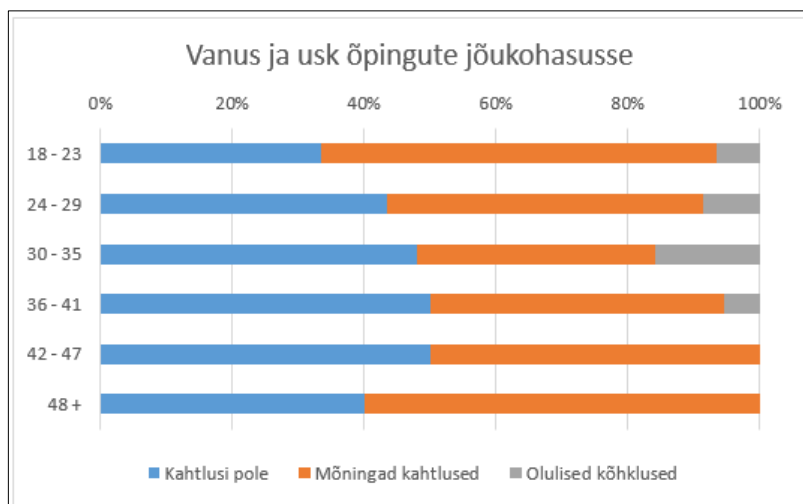
kahtlevad ja kõhklevad 16% (4 inimest) vastanuist.

Vanuserühmas 36 – 41 (18 vastanut) on pooled (50%, 9 inimest) vastajad kindlad, et tulevad kõrgkooliõpingutega toime. 44% (8 vastanut) evivad teatud kõhkclusi ning üks inimene kahtleb toime tulemises oluliselt.

42 – 47-aastaste vanuserühmas (8 vastanut) pooled (50%, 4 inimest) on õpingutega toime tulemises kindlad ja teist sama palju omavad selles osas mõningaid kahtlusi.

Viiest vastanust, kes on vanemad kui 48 aastat, kaks tunnevad end õpingute osas kindlalt ja kolm kõhkleb mõningal määral.

Vastustest tuleneb, et sõltumata vanuserühmast on vähemalt pooltel õppijatel õppetöoga toimetuleku osas kas vähem või rohkem kahtlusi. Eriti suur on ebakindlus noorimas vanuserühmas (18 – 23), kus kaks kolmandikku õppijatest kahtlevad, kas õpingud on neile jõukohased.

Joonis 9. Vanus ja usk õpingutega hakkamasaamisesse

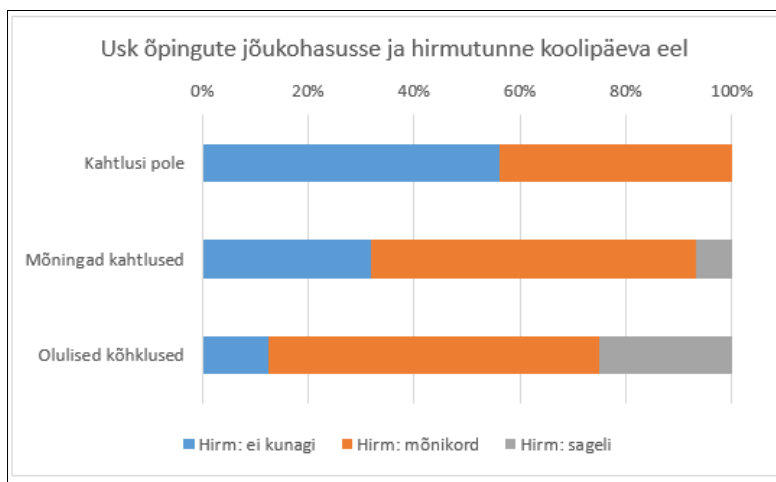
Usk õpingutega toimetulekuse ja hirm koolipäeva eel

41 vastanust, kes märkisid et ei oma kahtlusi õpingutega toime tulemise osas, 56% (23 inimest) ei tunne kunagi eelseisva koolipäevaga seoses hirmu. 44% (18 inimest) tunnevad hirmu mõnikord.

44 vastanust, kes omavad mõningaid kahtlusi õpingute jõukohasuses, 32% (14 inimest) ei tunne kunagi koolipäeva eel hirmu, 61% (27 inimest) tunnevad hirmu mõnikord ning 7% (3 inimest) vastasid, et tunnevad hirmu sageli.

Kaheksast vastanust, kes olulisel määral õpingutega toime tulemises kahtlevad, vaid üks (13%) ütleb, et ei tunne kunagi koolipäeva eel hirmu. 62% (5 vastanut) tunnevad hirmu mõnikord ja 25% (2 vastanut) sageli.

Vastustest võib lugeda välja selge ja ootuspärase tendentsi, et käsikäes kahtluste ja kõhklustega õpingute jõukohasuse osas suureneb ka tõenäosus, et inimene tunneb koolipäeva eel hirmu.

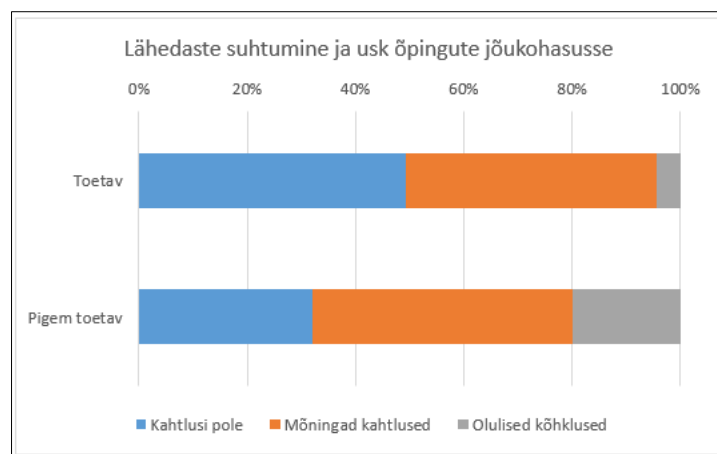
Joonis 10. Usk õpingute jõukohasusse ja hirmutunne koolipäeva eel

Lähedaste toetus ja usk õpingutega toimetulekusse

Pea kolmveerand vastanuist (73%, 69 inimest) ütlevad, et nende lähedased suhtuvad nende ülikooliõpingutesse toetavalt. Pea pooled (49%, 34 vastanut) lähedaste toetust kogevad vastanud ei oma kahtlusi, et õpingud on neile jõukohased. 46% (32 vastanut) omavad selles suhtes mõningaid kahtlusi ning 4% (3 vastanut) kõhklevad olulisel määral.

25 vastanut (27%) tunnevad oma lähedaste poolt osalist toetust („pigem jah“). Nendest omakorda 32% (8 vastanut) ei tunne õpingute jõukohasuse suhtes kõhklusi, samas kui 48% (12 inimest) tunnevad mõningad kahtlusi ja kõhklusi ning 20% (5 inimest) kahtlevad olulisel määral, kas saavad õpingutega hakkama.

Vastustest võib järeldada, et eneseusu tõstmisel ja hoidmisel kannab lähedaste toetus olulist rolli.

Joonis 11. Lähedaste suhtumine ja usk õpingutega toimetulekusse

Suhtumine töökohas – usk õpingute jõukohasusse

29% vastanuist (27 inimest) märkis, et ei käi tööl. Tööl käivatest vastanutest (67 inimest, 71% kõigist vastanuist) 52% (35 vastanut) kogeb oma kõrghariduspüüdluste osas tööandja ja kolleegide poolt positiivset ja toetavat suhtumist. 36% (24 inimest) tunnevad, et tööandja ja –kaaslased pigem toetavad nende õpinguid. 9% (6 inimest) tunnevad, et kolleegid ja tööandja pigem ei toeta nende ülikoolis käimist ning kaks inimest (3%) leiavad, et töökohas ei olda üldse rahul nende otsusega kõrgharidust omandama minna.

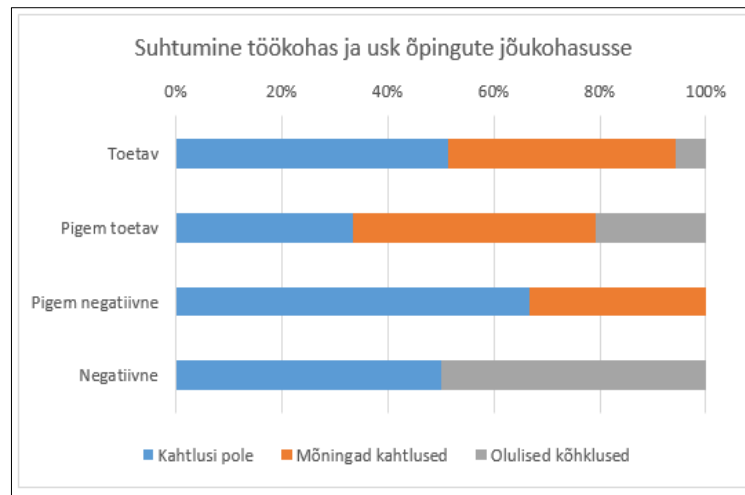
Umbes pool neist (51%, 18 inimest), kelle õpingutele avaldatakse töökohas toetust, on kindlad oma suutlikkuses õpingutega toime tulla. 43% (15 inimest) omavad mõningaid kahtlusi ja 6% (2 inimest) kõhklevad õpingutega hakkama saamises olulisel määral.

Kolmandik (33%, 8 inimest) vastanuist kes kogevad, et töökohas nende püüdlusi pigem toetatakse, on enda suutlikkuses kindlad. 46% (11 vastanut) kahtlevad õpingute edukuses mõningal ja 21% (5 vastanut) olulisel määral.

Neist, kelle töökohas suhtutakse õpingutesse pigem negatiivselt, tunnevad kaks kolmandikku (67%, 4 inimest) end koolis kindlalt ning kolmandikul (33%, 2 inimest) esineb mõningaid kahtlusi.

Kahest inimesest, kes on märkinud et töökohas nende õpinguid üldse ei toetata, üks tunneb end õpingutes kindlalt ning üks kahtleb olulisel määral.

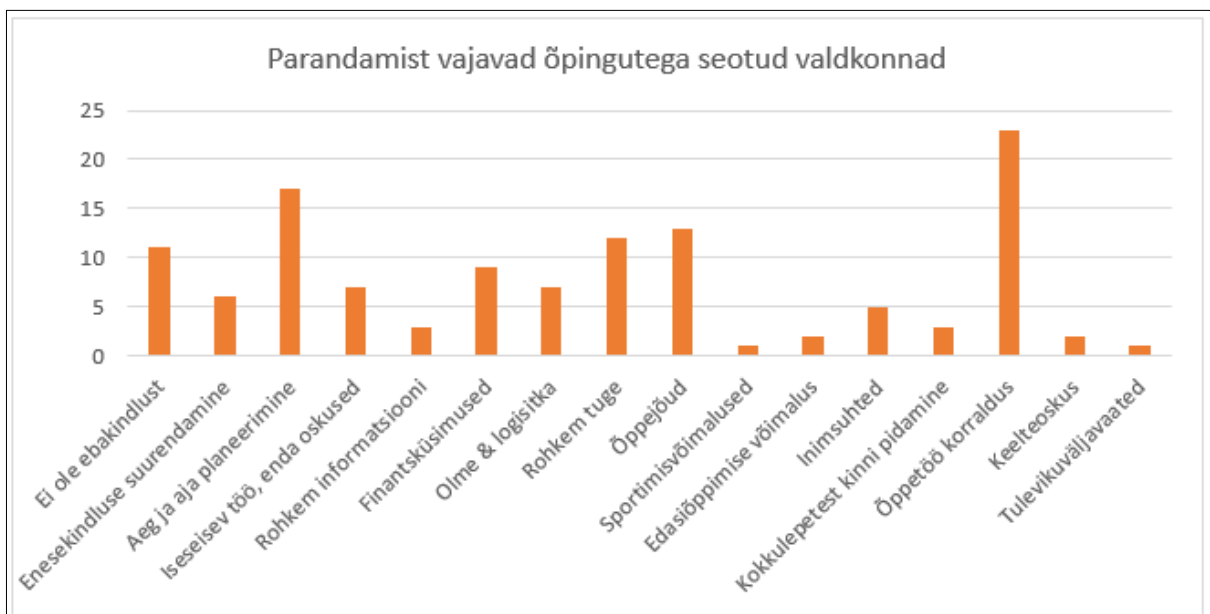
Nende vastuste põhjal võib järeldada, et ehkki töökoha soosingul pole õppija eneseusule nii suurt mõju kui lähedaste toel, teatud seoses siiski eksisteerivad.

Joonis 12. Suhtumine töökohas ja usk õpingute jõukohasusse

Tudengite ettepanekud

Küsitluses oli ka vabatekstiline küsimus, kus tudengid said välja tuua, mis neis eelkõige ebakindlust tekitab ning mida tuleks parandada, et ebakindlust vähendada. Jaotasime vastused teemade lõikes ning toome välja iga teema kohta antud vastuste arvu. Vastuste ilmestamiseks lisame populaarsemate vastuste juurde mõned näited õpilaste vastustest.

Joonis 13. Tudengite arvates parandamist vajavad õpingutega seotud valdkonnad

Ei ole ebakindlust: 11 vastust

Parem koolipoolne õppetöö korraldus: 23 vastust

- „Suurem osakaal grupitöödele“
- „Tunniplaan võiks olla vähemalt üks kuu ette teada“
- „Vähem teoreetilisi ja rohkem praktilisi aineid“

Aeg ja aja planeerimine: 17 vastust

- „Rohkem aega õppimiseks“
- „Kui oleks vaid rohkem aega, et õpingute ja eraeluga toime tulla“
- „Oskus oma aega paremini planeerida“

Parem õppejõududepoolne töö: 13 vastust

- „Võrdne kohtlemine ja kursuseprogrammis kirjas oleva arvestamine õppejõu poolt“
- „Oma ala ekspertidest õppejõud on see, mis paneb mind kooli tulema.“
- „Selgem õppekava ja õppejõudude poolt sellest kinni pidamine. Osade õppejõudude puhul on tihti mulje nagu nad oleks esimest korda klassi ees ja ei tea õieti mida teha. Mõned jälle improviseerivad asju mida ainekava ette ei näe ja siis tekib küsimus kas õppejõud ikka on loenguks ette valmistanud ja ainekava lugenud või kas ta teab üldse mis kursus ja eriala me oleme.“

Rohkem tuge (õppejõududelt, tudengitelt, kelleltki kolmandalt): 12 vastust

- „Kellegi, kelle poole pöörduda, kui tekivad mured“
- „Rohkem tähelepanu ja nõustamist õppejõududelt“
- „Oluline on tunda, et Sind toetatakse õpingutes kõikjal. (sh kodu, pere,töö, sõbrad jne) Õpingute käigus tuleb ette väga palju madalseise. Sel ajal on kõigi ümbritsejate toetus ja abistav õlg vajalik. Alustades kaasüliõpilastest ja perest kuni töökeskkonnaga.“

Suurem finantsiline vabadus: 9 vastust

- „Sõidutoetus“
- „Toetused“

Iseseisev töö ja enda õpioskuste arendamine: 7 vastust

- „Iseenda parem distsiplineerimine“
- „Enesega rohkem tööd“
- „Kool on teinud enda poolt palju, probleem on pigem minus“

Olme ja logistika: 7 vastust

- „Koolipoolsed ööbimisvõimalused“
- „Ruumide ventilatsioon on puudulik“
- “Nigelad bussiühendused”

Pean ise enesekindlam olema: 6 vastust

Parem keelteoskus: 2 vastust (inglise keel)

Edasiõppimise võimalused (praktiline magistriõpe): 2 vastust

Kindel tööalane tulevik: 1 vastus

LISA 3. INTERVJUU TALLINNA ÜLIKOOLI HAAPSALU KOLLEDŽI ÕPPEJUHI LIINA VIIRETIGA

Arutlesime õppejuht Liina Viiretiga kooli hirmu teemadel. 2016/2017 õppeaasta sügissemestril oli Tallinna Ülikooli esmakursuslaste väljalangevus erakordselt suur. Haapsalu kolledži otsustas pooleli jätta peale esimest semestrit 5 üliõpilast, mis on kooli väiksust arvestades, väga suur arv.

Üks meie poolt pakutud lahendus koolihirmu vähendamiseks on tuutorluse toomine, kohandamine ja populariseerimine Haapsalu kolledžis. Õppejuhi arvates oleks see väga hea idee, sest siiani ei ole olnud ühtegi juhtumit, kus Haapsalu kolledži tegev tudeng oleks läbinud TLÜ spetsiaalse tuutorprogrammi. Põhjusteks peab ta seda, et enamus kolledžis õppivaid tudengeid ka töötavad ja nende siht on pigem erialaste ainete õppimine ja endaga toimetulemine.

Kindlasti võiks väljalangevust vähendada koolitatud ja motiveeritud tuutor, kes oskaks targalt abiks olla. Hetkel on kool lootnud selle peale. Et need samad täiskasvanud ja kogunud tudengid on nii julged, et saavad igas olukorras töötajate poole nõu ja abi küsima tulla, mida on ka üsna usinalt tehtud.

Samuti on välja kujunenud HKs neid, kes on niiõelda koolitamata tuutorid, st igas grupis on keegi, kes teistest eristub nt õppekorralduse parema mõistmise poolest või elukogemusest tuleneva abistamisvõimega peale eelnevat kõrgharidust. Kuid sellises olukorras on muidugi alati risk, et võib kujuneda lumepallina edasi veerevaid väärtõlgendusi.

LISA 4. INTERVJUU TLÜ PSÜHHOLOOGI IVI NIINEPIGA

Oma ELU-projekti teema otsimisel leidsime grupiga tunde „HIRM“ alt väga palju sõnu, mis olid otseselt ja kaudselt seotud kooliga. Meie kodukoolis studeerivad enamjaolt täiskasvanud õppijad ja seda enam oli meie jaoks üllatav, et sõna „KOOL“ võiks täiskasvanud inimese jaoks hirmutav olla.

Meie grupi eesmärk ELU-projektis on välja selgitada tsükliõppija hirmud õppimise, kooli ja enesetäiendamise ees ning leida võimalikud lahendused, mis võiksid Haapsalu Kolledži tudengite hirme vähendada.

Selleks korraldasime ainult Haapsalu Kolledži ca 220 õpilase seas küsitluse mõistmaks, millistel põhjustel koolihirm on aldis tekkima. Küsitlusele vastas 94 õpilast ehk peaaegu pooled meie kooli õpilastest. Nendest 60% tundis, kas mõnikord või sageli hirmu algava kooli päeva ees.

Üks meie grupi pakutud lahendustest, kooliga seotud hirmudest vabanemiseks ja väljalangevuse vähendamiseks, oleks Haapsalu Kolledžile kohandatud tuutorlusprogramm.

Minu, kui esimese kursuse tudengi, arvates oleks väga tore, kui oleks võimalus saada tuttavaks vanemate kursuste tudengitega. Nende isikliku ja vahetu kogemuse jagamisega võiks nii mõnigi loobumist kaaluv tudeng jätkata oma valitud erialal.

Kahjuks on nii, et 55% meie kooli õpilastest ei tea või pole päris kindel, kes on tuutor. Teadaolevalt ei ole Haapsalu Kolledžis siiani olnud mitte ühtegi tuutorit, samas oleme aga „Õppimine kõrgkoolis“ aine raames kohustuslikus korras saanud kõike seda infot, mida ka tuutor võiks „rebasele“ pakkuda.

Sellega seoses on meil tekkinud mõned küsimused ja me oleme väga tänulikud, kui leiate hetke meiega kaasa mõelda ja mõnele küsimusele vastata.

- 1) Eesti Maaülikool annab korra aastas välja Tuutori/tugitudengi stipendiumi. Fondi suurus on 350 eurot ja seda antakse kuni viiele üliõpilasele. Stipendiumi eesmärk on tunnustada Eesti Maaülikooli tuutoreid/tugitudengeid, kelle tegevus on kaasa aidanud esmakursuslaste kohanemisele ja väljalangemise vähenemisele kõrgkoolis nõustamis- ja infovahendustegevuse kaudu (Eesti Maaülikool, 2017). Kas rahaline tunnustus, lisaks 4EAP-le, võiks motiveerida ka Tallinna Ülikooli tudengeid rohkem tuutorlusega tegelema ja sellesse rohkem panustama?

Kindlasti! Hetkeseisuga on TLÜ-s väga vähe tuutoreid. Ideaalis võiks olla igal erialal vähemalt 1 tuutor, kuid hetkel on hea kui leiab osakonna peale ühe. Summa ei ole ju suur aga tudengile on 75 eurot väga suureks motivatsiooniks.

- 2) TTÜ tuutorite kordinaatori arvates on tuutorite üks suuremaid eesmärke suurendada grupitunnet (Millest...). Kas selline forsseeritud grupitunde tekitamine õpingute alguses võiks panna esmakursuslast ennast kindlamini tundma?

Kui grupid on suured, siis on tõesti hea, kui keegi aitab kaasa grupitunde loomisele. Väiksemate gruppide puhul piisab ka ehk lihtsalt aktiivsematest õpilastest, kes kaasavad oma tegemistesse ka teisi samal erialal õppivaid tudengeid. Grupist välja jäämine ja üksinda jäämine on üks põhjustest, miks võiks koolitee katkeda.

- 3) Kas iskliku eeskuju olemasolu ja teavitustöö üliüpilaste hulgas võiks Haapsalu Kolledžisse tuutoreid tuua?

Jah, kindlasti. Kuna Haapsalu kolledžis ei ole siiani ühtegi tuutorit olnud, siis oleks sellest väga abi, kui leidub aktiivseid tudengeid, kes võtaksid tuutorluse reklaamimise oma südameasjaks.

- 4) Liina Viireti arvates on nad lootnud sellele, et täiskasvanud ja kogunud tudengid on nii julged, et saavad igas olukorras töötajate poole nõu ja abi küsima tulla. Uuringud on aga näidanud, et sageli otsitakse probleemide korral abi ja mõistmist esmalt eakaaslastelt ning kaasõppuritelt, kuna nii mõnelgi juhul võidakse spetsialisti poole pöördumist tajuda märgistamisena (Kes...). Milline on Teie seisukoht?

Alati on lihtsam pöörduda oma eakaaslase poole, kellel on isiklikud kogemused sarnastest situatsioonidest. Inimesed on erinevad ja tihti ei teadvustata endale probleemi, mis neile muret valmistab. Vastava koolituse saanud tudeng oskab targalt küsides leida üles probleemi juured ning suunata õige spetsialisti poole.

- 5) TTÜ tuutoritele suunatud suhtlemiskoolituse osa koosneb 8 sessioonist ja selle kogupikkuseks on 26 akadeemilist tundi. Kava on kokku pandud Oxfordi ülikooli Peer Support programmi järgi ning kohandatud Eesti vajadusele (Tuutorite...). Kuidas erineb TLÜ tootorite koolistus sellest?

Ei erinegi. TLÜ tuutorprogramm on koostatud sama programmi järgi.

- 6) Kuidas jaotub hetkel tuutorkoolitus tunniplaanis (näiteks: iga neljapäev 2 akadeemilist tundi, 42 kontakttundi kokku)? Kas oleks võimalik seda tsükliõppijale mugavamaks muuta? Enamus küsitlusele vastanutest planeerivad oma töö/kooli/pere aega vastavalt tunniplaanile. Ilmselgelt on tsükliõppijal keeruline leida veel lisaks iga nädal 2 tundi, pluss sõitmine (Pärnust Tallinnasse näiteks 2 x 1,5 tundi). Kas tuutorlusprogrammi oleks võimalik läbida näiteks kahepäevase intensiivkursusena? Kas tuutorlusprogrammi oleks võimalik läbida oma kodukolledžis (näiteks Haapsalus või Rakveres)?

Kindlasti saab tuutorkoolitusi Haapsalu kolledžisse tuua, kui leida inimene, kes need läbi viib. Hetkel ei leia ma oma töö kõrvalt sellist aega, et seda ise läbi viia. Siiani oleme pakkunud pikka tuutorkoolitust. See kestab veebruarist maini 3 akadeemilist tundi nädalas. Lisaks sellele on augustis Stardipaugunädal, kus tuutorid tutvustavad kooli ja ise ennast ning kaks teemaseminari ehk supervisiooni, mille raames mängitakse läbi erinevad kitsaskohad tuutorluses.

Olen teinud tuutorkoolitusi ka Tartu Ülikoolis, kus tegime nn lühikest tuutorkoolitust. Eelmine õppeaasta proovisime seda ka TLÜ-s. See kujutab endast 2 päeva (2x7 akadeemilist tundi) suhtlemiskoolitust ja 1 päev õppekorralduslikku poolt ning lisaks TÜ konsept. Kuis selline koolistus jääb kindlasti liiga pinnapealseks ja väheseks.

- 7) Eesti keele seletav sõnaraamat annab tuutori seletuseks tudeng, kes nõustab oma eriala esimese õppeaasta üliõpilasi või uusi välisüliõpilasi. Hetkel olemasolevate tuutorite kontakte uurides selgub, et enamikul neist on mitu eriala, mida nad nõustavad. Kas see on nende endi valik või on see peale sunnitud tuutorite puudusest?

Selline seis on tingitud tuutori kandidaatide vähesusest ning osad tudengid ei sobigi tuutoriteks. Näiteks neuroloogiliselt mahajäänud ning psühholoogilise bipolaarse häirega tudengid võivad olla edukad õpilased aga tuutoriks nad ei sobi. Oluline on püüda olla hea suhtleja ja suur tahe ennast proovile panna.

- 8) TTÜ tuutorpraktika näeb ette, et tuutor peab olema meili ja FB teel kättesaadav individuaalseks nõustamiseks. Samuti peab tuutor jälgima FB-s oma tuutorgrupi

edasiminekut ja edastama ülikooli alast infot. Kuidas Teie arvates võiks välja näha tuutori ja rebase suhe, kui nad käivad koolis absoluutselt erinevatel aegadel ning on pärit erinevatest maakondadest? Kas tänapäevased elektroonilised vahendid on piisavad nõuandekanaliteks? Usutavasti ei asenda need silmast-silma kohtumist. Kui tihti võiks silmast-silma kohtumine toimuda?

Tänapäevaste elektrooniliste suhtluskanalite kaudu on väga lihtne ju erinevatel aegadel koolis käiatel suhelda. Kõige olulisem on kindlasti esimesed kohtumised, mis peaksid toimuma silmast-silma. On oluline omavahel tutvavaks saada ja tekitada turvaline keskkond mõlemale poolele. Hiljem on võimalik teha videokõnesid teha, messengeris suhelda, helistada. Samas ei tohiks unustada silmast-silma kohtumise tähtsust. Kui nõustataval tudengil on näiteks psühholoogiline probleem – stress, depressioon – siis on seda lihtsam märgata ja teda spetsialisti poole suunata.

9) Hetkel tuutorlusega TLÜ-s tutvudes olen leidnud mitu vastuolulist punkti. Näiteks pakub TLÜ koduleht tuutorluse eest 3EAP-d (Mida...) ning TLÜ Üliõpilaskonna koduleht 4EAP-d (Tuutor..., b). Samuti soovivad need samad lehed lisainfo saamiseks erinevatele meiliaadressidele kirjutada. Miks selline segadus elementaarses infos?

Väga kahju, et sellised segadused on tekkinud. Hetkel püüame leida uusi lahendusi tuutorprogrammi jätkamiseks ja loodetavasti lahendatakse siis ka tekkinud ebakõlad.

LISA 5. HETKEL OLEMASOLEV TUUTORPROGRAMM

Kes on tuutor?

Tuutor on esmakursuslase tugiisik, kes annab infot õppetöö ja ülikooli kohta, et aidata esmakursuslasel ülikoolieluga harjuda ning keskkonnaga paremini kohaneda. Tal on positiivsed tudengieluga toimetuleku kogemused ning ta oskab kaasõppijale raskustes toeks olla (Kes...).

Tuutori peamised ülesanded on:

- olla uuele üliõpilasele kui sõber, kes on varem samas olukorras olnud ja oskab nüüd nõu anda
- tutvustada end ja oma rolli esmakursuslastele eriala infotunnis
- olla esmakursuslaste jaoks olemas ning vastata tekkinud küsimustele
- jagada infot õppetöö ja –korralduse osas
- vajadusel olla õigete kontaktide vahendajaks
- jagada infot Üliõpilaskonna klubide ning üldiselt Üliõpilaskonna ja Üliõpilasnõukogude kohta
- aidata valida kursusevanem ning teda ametiaja alguses toetada (Kes...).

Tuutorkoolituse plaan

1. koolituspäev

- Tuutorluse põhimõtted, eesmärgid, rollid
- Psühholoogiline ettevalmistus tuutorluseks:
- Kontakti loomine esmakursuslasega, sobiv/mittesobiv käitumine
- Konfidentsiaalsus tuutori töös
- Mitteverbaalne suhtlemine, kuulamine
- Nõu andmine vs. aktiivne kuulamine.
- Kehtestav suhtlemine, piiride seadmine. Edasi suunamine.
- Kohanemine. Stereotüübid.

2. koolituspäev

- Õppekorralduse alused
- õppesüsteem
- kuidas jaotuvad ained

- õppekorralduseeskiri
- üliõpilaste sotsiaalküsimused, stipendiumid
- Üliõpilaste teavitamine
- Aktiivne tuutorlus
- Üliõpilaskonna ja üliõpilasnõukogude tutvustus

3. Sügissemestri supervisioonid:

4. Sügissemestril toimub 2 supervisiooni. Toimumisajad täpsustamisel.

5. Tuutori praktika (Tuutorkoolituse...).

Alates sügissemestri eelnädalast kuni sügissemestri lõpuni, mil toimub arvestus. Tuutorkoolituse aine lõpetajad on täieõiguslikud tuutorid ning neilt oodatakse tuutorina tegutsemist veel vähemalt 2 semestri vältel peale koolituse lõpetamist (Tuutorkoolituse...).

Mida tuutorkoolitus tudengile pakub?

- Uued kompetentsid ja oskused (suhtlemis- ja väljendusoskuste arendamine)
- Parem arusaam ülikooli toimimisest
- Sotsiaalsete oskuste ning kuulamisoskuste treeningut
- Uued tutvused ja uus võrgustik
- vabatahtliku töö kogemus
- motivatsiooniüritused
- 4 EAP-d (Mida...)

LISA 6. INTERVJUUD TALLINNA ÜLIKOOLI TUUTORITEGA

Ele Sepp, halduse- ja ärikorralduse eriala II kursuse üliõpilane; koreograafia, ajakirjanduse, sotsioloogia ning haldus- ja ärikorralduse erialade tuutor.

Miks ta otsustas tuutoriks hakata?

Jõudsin tuutorluse juurde läbi üliõpilasnõukogu. Mulle tundus, et läbi tuutori koolitusel käsitletavate teemade saan ka ise paremini aru ülikoolis toimuvast. Hea võimalus 4 EAP saamiseks.

Milline näeb välja igapäevane tegevus tuutorina?

Tuutor ollakse 1 semester. Reaalselt on tegevust 1,5 kuud. Esialgu käisin ülikooli, tuutorlust ja ennast infotundides tutvustamas. Seejärel pöörduti minu poole juba individuaalselt e-posti ja Facebooki kaudu. Oma isiklikku telefoninumbrit ma ei ole jaganud. Küsimused, millega minu poole on pöördutud on pigem praktilist laadi – kus ja kuidas midagi teha tuleb.

Mis sinu arvates võiks tuutori programmis teisiti olla?

Parem kommunikatsioon tuutorite, õppejuhtide ja õppenõustajate vahel. Tihti esines olukordi, kus õppejuhid ja õppenõustajad edastasid ühte infot ja tuutorid teist. Tuutoritel, õppejuhtidel ja õppenõustajatel peab olema asjadest ühine arusaam.

Artur Adamson, sotsiaaltöö eriala II kursuse üliõpilane; keskkonnakorralduse ja sotsiaaltöö erialade tuutor.

Miks ta otsustas tuutoriks hakata?

Kuna mul on varasem inimeste abistamise kogemus olemas siis tundus see minu jaoks ülikoolis olevat loomulik jätk asjadele. Ma julgen küsida ning leian, et ei ole olemas rumalaid küsimusi. Tuutoriks olemine viis mind üliõpilasnõukogusse. Võimalus olla üliõpilaste häälekandjaks ning rääkida ülikooli asjades kaasa.

Milline näeb välja sinu igapäevane tegevus tuutorina?

Kuigi ametlikult ollakse tuutor vaid üks semester siis mina toetan kaastudengeid siiani. Suhtlen tudengitega e-posti, Facebooki ja telefoni teel. Toimuvad ka näost näkku

kohtumised. Sageli lahendan probleeme tudengite ja õppejõudude vahel kuna tudengid ise ei kipu õppejõududega suhtlema, et probleeme lahendada. Tuutor vähendab õppejuhtide ja õppenõustajate koormust. Oluline on ka tuutorite omavaheline toetus ning tuutor peab oskama ja julgema vajadusel ka ise abi küsida.

Mis sinu arvates võiks tuutori programmis teisiti olla?

Tuutorlus ei saa kesta ainult ühe semestri. Tuutori poole pöördumine võiks välja viia karjäärinõustamiseni. Kindlasti on vajalik õppejõudude ja ülejäänud ülikooli personali toetus ja arusaam tuutorluse vajalikkusest.

LISA 7. PRO-CONTRA-MEETODIL ANALÜÜS

IDEE	VASTU- ARGUMENTID	POOLT ARGUMENTID
<p>* TOE PÄLKUMINE 1 * KÜSITLUS ANALÜÜS 2 * NÕUSTAJA KUTSUMINE 3 * VÕLDIK/STEND 4 * TUTORLUS - KOGES * MUSTE JAGAMINE 5</p>	<p>* AEG 1) * RAHA * TOE VAJADUSE TEADUUSTAMINE/ * VASTU VÕTMINE = 3) * RAHA * OIGE SPETS. LEINMINE 4) * EI JOUA SIHTERUPINI * VALEHÄBI 5) * TUTORITE VÄHESUS</p>	<p>1) * SPETS AITAB * ASI KÄRAJAL LAHENDUS/LEIDA * KOOL MAKSAV/ PROJEKTI RAHAD * 4) * KINNIVÕUMSUS * ESMANE INFO * ODAV 5) * SAHINASE KOGEMUSE JAGAMINE * ODAV * IGAAL ERIALAL * EAP *</p>
<p>* EI TEKITA KUNSTLIKUVUUT * HUVI * KÕIK ERIALAD * LÕIUMINE * TERVIS = OHUTUS</p>	<p>PROBLEEM</p>	